

מחשבת ישראל (כללי)

39281, קיץ תשפ"ו (2026)

להלן ההנחיות החדשות למענה על שאלות הבחינה.

פרקים	מבנה השאלון ומפתח ההערכה לפני שינוי	מבנה השאלון ומפתח ההערכה לאחר שינוי
אין שינויים במבנה השאלון ומפתח ההערכה. יש שינוי במיקוד.		

חלק א': שמונה פרקים לרמב"ם

פרק	נושא	עמודים	ירד מהמיקוד
שיעורי מבוא	א. מבוא היסטורי לימי הביניים	41–32	
	ב. מבוא על הרמב"ם ויצירתו (נדרש כרקע ללימוד)	52–42	
	ג. מבוא למסכת אבות	57–53	
הקדמת הרמב"ם	שלמות רבה ואושר אמיתי (א–ב) שמע האמת ממי שאמרה (ג–ד)	60–58	X
	המושג "אתיקה" (תורת המידות)	62	
	המושג "פילוסופיה יונית"	62-63	X
פרק א: על נפש האדם וכוחותיה	אחדותה של נפש האדם (א) הצורך בהכרת הנפש לשם תיקון המידות (ב) שיתוף השם בנפש האדם (ג–ד) חלקי הנפש (ה–ז, ט–י) המחלוקת עם המדברים על המדמה (ח) השכל – צורת הנפש (יא)	73–68	
	המושג "מחויב, אפשרי, נמנע"	75–74	
	המושג "חומר וצורה"	75–74	
	"צורת האדם": רמב"ם, מורה נבוכים, א, ז	84	X
	האם האדם הוא בעל חיים? יובל נח הררי, מתוך "קיצור תולדות האנושות"	87–86	X
	פרק ב: מעלות ומגרעות	על שליטה עצמית ואחריות, הגדרת המעשה הטוב (א–ב)	90–88
ההתלבטות לגבי ציווי על החלק השכלי (ג)			
מעלות ומגרעות בנפש (ד–ז)			
פרק ג: על מחלות הנפש	בין תכונות למעשים, מהי מחלת גוף ומהי מחלת נפש? (א–ג)	96 - 99	
	על המודעות לחולי והדרך לריפוי (ד–ו)		

פרק	נושא	עמודים	ירד מהמיקוד
	בריאות ומחלה על פי ניטשה מתוך "המדע העליז"	110-109	X
פרק ד: על ריפוי מחלות הנפש	מהו מעשה טוב ומהי תכונה טובה? (א-ה)	112-114	
	האם ואיך ניתן לשנות את האופי? (ו-יא)	115-117	
	ביקורת הסגפנות (יב-יז) (בלי פסקה ט"ז)	117-120	
	תפקיד המצוות (יח)	120-121	
	השלמות כמשימה מתמדת (כ, כב)	123,125	X
	ר' נחמן מברסלב: מעשה בן מלך שנפל לשיגעון	261-260	X
	על תכונות קצה רצויות: משנה תורה, ספר המדע, הלכות דעות, ב, ה-י (בנספחים)	266-265	X
פרק ה: על הפניית כוחות הנפש אל תכלית	חיים המכוונים לתכלית (א-ב)	148-149	
	בריאות - אמצעי או מטרה? (ג-ד)	150	
	כל אורחות החיים במבחן התכלית (ה, ז)	151,152	
	"בכל דרכיך דעהו" (ח-ט)	152-153	
	על הכרת האל ואהבתו: משנה תורה, הלכות יסודי התורה, ב'.	155	
	נספח: על ארבעת מיני השלמות האנושית: מתוך רמב"ם, מורה נבוכים, ג, נ"ד	269-268	X
	הצגת "החסיד המעולה" לעומת "הכובש יצרו" (א)	164-165	
פרק ו: המעולה או הכובש את יצרו	בין דעת הפילוסופים ודעת חז"ל (ב-ג)	165-166	
	יישוב הסתירה בין הדעות (ד-ו)	167-168	
	מושגים: מצוות "מושכלות/ מפורסמות" לעומת מצוות "שמעיות"	169	X

פרק	נושא	עמודים	ירד מהמיקוד
פרק ז: על המחיצות ומשמעותן	משל המחיצות ונמשלו (א-ב)	181-176	
	נבואת משה ומגבלות הנבואה (ו)		
	א"י השל: "אלהים מבקש את האדם"	198	X
פרק ח: על טבעו מלידה של האדם	מצב האדם בלידתו (א)	203-202	
	התנגדות לתפיסת הגזרה הקדומה (ב)	204	X
	ביסוס רציונלי של הבחירה החופשית (ג-ד)	204-205	X
	דיון בתפיסת "הכול בידי שמיים" ותפיסת הנס (ה-ח)	206-210	
	עקרון הבחירה החופשית, ביסוסו במקרא והמסקנה המוסרית ממנו (ט-י)	210-211	

חלק ב': "את שאהבה נפשי" – אהבה וזוגיות במחשבת ישראל

פרק	נושא	עמודים	ירד מהמיקוד
שער ראשון: פותחים באהבה	שיעורי מבוא – מגוון הפעלות לבחירה: בירור אישי/מושגי ראשוני של אהבה	12-27	
	אריך פרום, אמנות האהבה (על לימוד האהבה)	29-28	
	פאולו קואלו, אלכימאי (שפת האהבה)	30	
שער ראשון פרק א: אהבה ארצית ואהבה שמיימית	מקרא: "ואהבת את ה' אלוהיך" שלוש מצוות האהבה בתורה: דברים, ו, 9-4 (אהבת האל) ויקרא, יט, 17-18, 33-34 (אהבת הרע ואהבת הגר)	31-32	
	פרנץ רוזנצווייג, האם אפשר לצוות על האהבה?	34-33	X

פרק	נושא	עמודים	ירד מהמיקוד
	אפלטון, "מאהבה חושנית לאהבת החוכמה", מתוך המשתה: סוקרטס על אהבת החוכמה - (כולל התייחסות למושג "תורת האידאות")	40-35	
	דיזידאש, ראשית חוכמה: משל בת המלך ויושב הקרנות (בהשוואה לאפלטון)	43-41	
	מקרא: שיר השירים, א (והרקע למגילה) והמושג: שיר השירים - המגילה ומעמדה	52-48	X
	מדוע נכלל שיר השירים בכתבי הקודש? על מעמד שיר השירים: חז"ל: אבות דרבי נתן, א, א רמב"ם, משנה תורה, הלכות תשובה, י, ג	59-53 57-56	
	משנה, מסכת ידיים, ג, ה	54	X
	פרשנות על דרך הפשט, הדרש והסוד: "נשיקת הרוחות" בספר הזוהר	60-65	
	המושג פרד"ס	60	
	המושג "עשר הספירות"	149	X
	הזוגיות בסיפורי בראשית, א-ב	89-87	
	המושג שבע ברכות הנישואין	91	
	מדרש: "האדם - שניים שהם אחד", מתוך בראשית רבה, ח	93-92	
	הרב סולובייצ'יק, איש האמונה הבודד: שניות האדם ושני סוגי זוגיות	97-96	
	הארוס ככיסופים לאיחוד מחדש: המיתוס היווני/פרסי על הזוגיות, מדברי אריסטופנס ב"המשתה" לאפלטון	99-98	
	הארוס משמר את האחרות: לוינס, מתוך "אתיקה והאינסופי"	101-100	
	נישואין וטקס הנישואין: תלמוד בבלי, יבמות, סב ע"ב	103-102	
	האגדה על רבי חייא בר-אשי, תלמוד בבלי, קידושין, פא, ע"ב	116-115	X

שער ראשון פרק ב:
האהבה - בעקבות
שיר השירים

שער שני פרק א:
אהבה וזוגיות

פרק	נושא	עמודים	ירד מהמיקוד
שער שני פרק ב: אהבה ומיניות	רמב"ם: בעקבות אריסטו – טיעון פילוסופי: מורה נבוכים, חלק ב, קטעים מפרקים לו, מ;	119–118	
	רמב"ם: על המיניות בדרך האמצע: שמונה פרקים, פרק ד	123	
	מיוחס לרמב"ן, איגרת הקודש	121	
	יהודה אברבנאל, שיחות על האהבה (עד 128 שורה 2)	129–124 (למעט 128)	
	זיגמונד פרויד, מרכזיותה של המיניות בהבנת האדם - (כולל רקע למושג "פסיכואנליזה")	134–131	
שער שני פרק ג: זוגיות בין אלוהים לישראל	מימוש הזוגיות – אישה או תורה? ריחיים על צווארו ויעסוק בתורה? תלמוד בבלי, קידושין, כט, ע"ב	144–142	X
	מצוות "פרו ורבו": בן עזאי, תוספתא יבמות, ח, ה	144	
	הבתולה מאלג'יר: הרב יוסף משאש, "נחלת אבות"	146–145	
	סיפורו של רב רחומי: תלמוד בבלי, כתובות סב ע"ב	147	X
	בין אהבה תלויה לאהבה בלתי תלויה: משנה, מסכת אבות, ה, טז. כולל הסבר הדוגמאות המקראיות	159–157	
שער שלישי: היש "מחיר" או "גבול" לאהבה	סולם הצרכים של א. מאסלו	173–170	
	א. פרום, אומנות האהבה -מה בין "אהבה עצמית" ל"אנוכיות", כולל השוואה למושג "נרקסיזם"	174–173, 176	
	הרב אליהו דסלר, אהבה – תוצאה של נתינה, מכתב מאליהו, כרך א'	187–186	X
	שיר השירים – קראתיו ולא ענה לי שיר השירים, ה, 6–2	218–213	X
	בין אהבה ליראה: רמב"ם, משנה תורה, הלכות יסודי התורה, ב, א-ב; ד, יב;	233–230	X

פרק	נושא	עמודים	ירד מהמיקוד
	"על פי הדעה תהיה האהבה" – רמב"ם, הלכות תשובה, י, ו	234	X
שער חמישי: על קנאתם של אוהבים	זוהר בהשוואה לר' יהודה ממודינא, צמח צדיק (ביקורת הקנאה)	269–266	X
	שיר השירים, ה, 5–7	325	X
שער שישי: על פיתוי ואהבות אסורות	אילנה פרדס: קריאה פמיניסטית של האישה המפתה	325–327	X
	פרשת לילית: מקרא, מקבץ מדרשי אגדה ופרשנות קבלית	337–330	X

חלק ג': הטוב והרע בהגות היהודית

פרק	נושא	עמודים	ירד מהמיקוד
הקדמה	שיעור פתיחה	10	
פרק ראשון: שאלת הגורל והבחירה החופשית	עקרון הבחירה בספר דברים: דברים, ל'	13	
	פטליזם: אדיפוס	14–15	
	שלמה המלך ומלאך המוות – תלמוד בבלי, סוכה	16–17	
	הפגישה בסמארה – מעשייה מוסלמית סופית	17–18	
	עמדת רבי חנינא: א. בבלי, חולין, ז, ע"ב ב. בבלי, שבת, קנו, ע"א	18, 21	X
	בחירה חופשית: שמונה פרקים, מתוך פ' ח	25–26	
	רבי עקיבא: אבות, פרק ג, טו; + פירוש עובדיה מברטנורה, הסיפור על בתו של רבי עקיבא.	27–29	
ברוך שפינוזה: משל האבן, מתוך האיגרות; קטע מתוך האתיקה	31–36		

פרק	נושא	עמודים	ירד מהמיקוד
	המושגים "פטליזם", "דטרמיניזם" וההבדל ביניהם	14, 31	
פרק שני: הטוב והרע במחשבת המקרא	תיאודיצאה במקרא: יחזקאל קויפמן, תולדות האמונה הישראלית	40-41	
	המושג "תאודיצאה"	40	
	הטוב והרע בבריאה- בראשית א	42-44	X
	הטוב והרע בגן עדן- בראשית ב,ג	45-47	X
	תורת הגמול המקראית: שכר ועונש – ויקרא, כו; בעיית הגמול – תהילים, צד	50-52	
	סיפורו של איוב	52-61	
	דמות השטן בספר איוב: יחזקאל קויפמן	55-56	
	הניסיון של איוב כמבחן לתורת הגמול: צבי אדר	58	X
	מהו יצר הרע? בראשית, ו, 5; בראשית, ח, 21 כרקע למושג "יצר"	65	X
	פרק שלישי: הטוב והרע בעולמם של חז"ל	וכי יצר הרע טוב מאוד? בראשית רבה, ט, ז (על הפסוק מבראשית, א, 31)	66-67
פרויד: ארוס ותנטוס (גם כמושגים בפני עצמם)		67	
אם תהרגו את זה ייחרב העולם: תלמוד בבלי, יומא, סט, ע"ב		68	
פרויד: על מבנה הנפש		72	X
האמונה הדואליסטית: הדת הזורואסטרית והתורה הגנוסטית; (ישעיהו מה כהתמודדות עם עמדה דואלית)		73-74	
המושגים "דואליזם" ו"גנוסטיקה" (כמושג משולב)		73-74	
כל הגדול מחברו יצרו גדול הימנו: תלמוד בבלי, סוכה, נב, ע"א		75	X
הרחמן יצילני מיצר הרע: תלמוד בבלי, קידושין, פא, ע"ב (רבי חייא בראשי)		76-78	

פרק	נושא	עמודים	ירד מהמיקוד
	תלמוד בבלי, סוכה, נב, ע"ב ("יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום")...	77	X
	הטוב הרע והעולם הבא : תורת הגמול החז"לית "עולם שכולו טוב"; תלמוד בבלי, חולין, קמב, ע"א) על הפסוקים מספר דברים, ה, 16 ; כב, (6-7)	79-80	
	הללו בוכים והללו בוכים : תלמוד בבלי, סוכה, נב, ע"א	83-84	X
	שלא על מנת לקבל פרס : משנה, אבות, ד, יז ; א, ג	85-88	
	רמב"ם, משנה תורה, הלכות תשובה, פרק י	88	
פרק רביעי: הטוב והרע בפילוסופיה היהודית של ימי הביניים	רקע היסטורי לימי הביניים ולרמב"ם	92-101	
	על מי מוטלת האחריות לרע בעולם? רמב"ם, מורה נבוכים, ג, יב	101-107	X
	על מושג ה"היעדר": מורה נבוכים, ג, י	112-120	
	ריה"ל: צידוק הדין, הכוזרי, מאמר שלישי, סעיפים א, יא	124-128 130	
	הקדמה: מבוא לעולמה של הקבלה (מיסטיקה, מאגיה, עולם הקבלה) (למעט: ויליאם גיימס, "החוויה הדתית לסוגיה")	134, 136-140	X
המושג "תורת הספירות"	139	X	
ארבעה נכנסו לפרדס: הרב האי גאון על תלמוד בבלי, חגיגה; תוספתא, חגיגה, ב, ב	142-140		
כוחות הרוע בספר הזוהר (סיטרא אחרא): זוהר, פרשת פקודי	143-145	X	
מיתוס התנינים: זוהר, פרשת בראשית ו-פרשת בא	146-151		
תפיסת הרע בקבלה (וההבדל בינה לבין הפילוסופיה): ישעיה תשבי, פרקי זוהר	151-152	X	
כלים שבורים ואור גדול – קבלת האר"י: ר' חיים ויטאל, "עץ חיים"	153-157		

פרק	נושא	עמודים	ירד מהמיקוד
פרק שישי: הטוב והרע בחסידות	מבוא: הבעל שם טוב ותורת החסידות	160-162, 177-178	X
	יורם יעקובסון, על השניות בנפש האדם לפי החסידות	165	
	הבעש"ט, אחיזת עיניים (משל המחיצות)	163-164	
	צוואת הריב"ש: סכנת העצבות המשתלטת	168-170	X
פרק שביעי: הטוב והרע בעידן המודרני	שיחות הר"ן מב: בין "לב נשבר" לבין "עצבות"	171-173	X
	הרב סולובייצ'יק: גורל מול ייעוד – פרק מתוך המאמר "קול דודי דופק"	193-205	
פרק שמיני: תגובות הגותיות לשואה	המושג "אקזיסטנציאליזם" וביטויו בדברי הרב סולובייצ'יק	190-192	X
	פתיחה: השואה – משבר אמונה אנושי. ז'אן אמרי, אובדן האמון בעולם	221-223	
	מעורבות האל בעולם והצדקתו בהגות החרדית – תגובות חרדיות לשואה משה טייטלבוים, ויואל משה; יששכר שלמה טייכטאל, אם הבנים שמחה	225-232	
פרק תשיעי: סימני אזהרה	ויקטור פראנקל, האדם מחפש משמעות	251-256	
	דו"ח על הבנאליות של הרוע, חנה ארנדט	262-269	X